

2017 METŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO KOKYBĖS VERTINIMO ATASKAITA

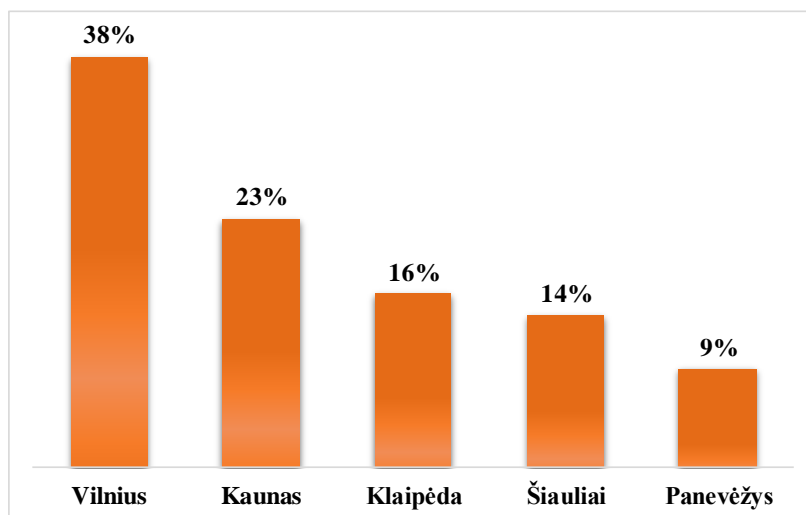
Siekiant išsiaiškinti Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro (toliau – Kompetencijų centras) organizuojamų mokymų kokybę, 2017 metais buvo apklausti asmenys, kurie mokėsi pagal su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suderintas ir Kompetencijų centro direktoriaus patvirtintas profesinės kvalifikacijos tobulinimo programas.

Kompetencijų centro teikiamų mokymo paslaugų kokybei įvertinti buvo pasirinktas kiekybinis tyrimo metodas – anketavimas pagal standartizuotą klausimyną.

Siekiant įtraukti visus respondentus į mokymo kokybės užtikrinimo procesus, suteikiant visiems vienodas galimybes išsakyti savo nuomonę apie vykdomų mokymų įgyvendinimo procesą ir jų kokybę, respondentų atranka nebuvo atliekama.

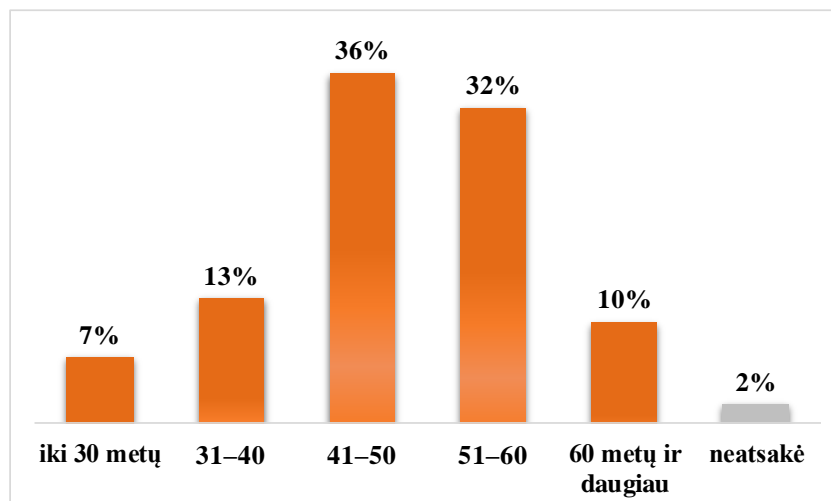
2017 metais buvo apklausti 6900 Kompetencijų centro mokymo dalyvių, kurie tobulinosi pagal profesinės kvalifikacijos tobulinimo programas. Daugiau nei trečdalis respondentų (38 proc.) mokėsi Vilniaus krašte, 23 proc. – Kauno krašte. Klaipėdos ir Šiaulių kraštuose dalyvių skaičius buvo panašus, atitinkamai 16 proc. ir 14 proc. Mažiausia dalis respondentų (9 proc.) profesinę kvalifikaciją tobulino Panevėžio krašte (žr. 1 grafiką).

1 grafikas. Mokymo dalyvių pasiskirstymas pagal mokymų vietą (N = 6900)



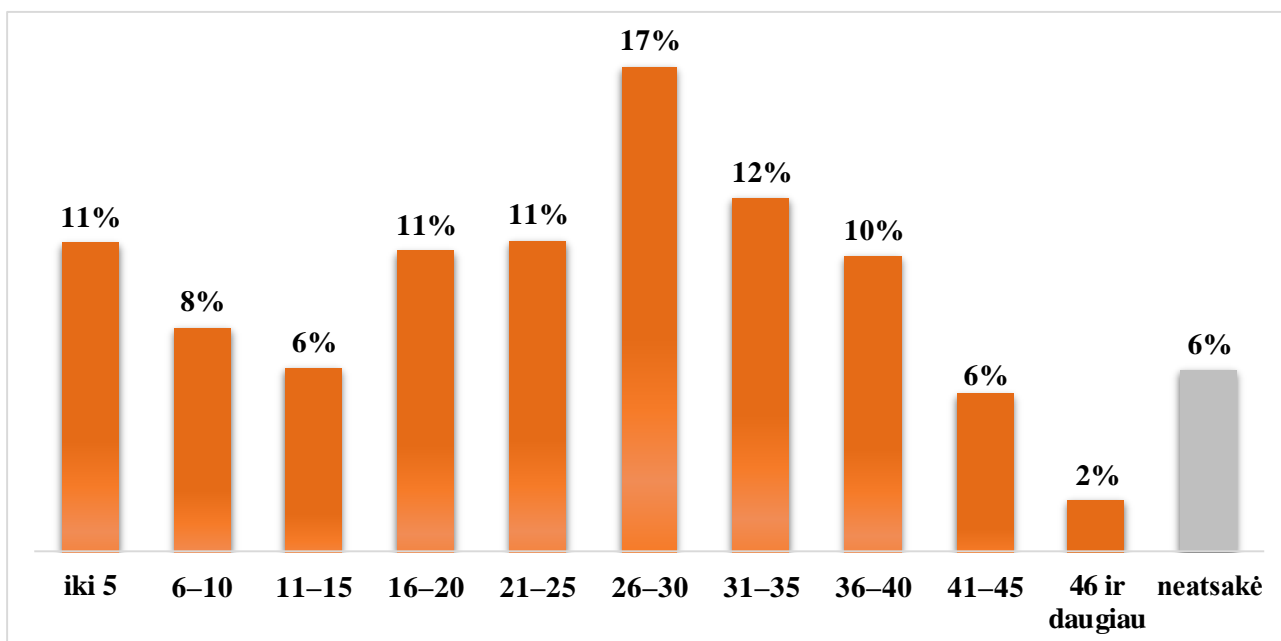
Mokymo dalyvių amžius svyravo nuo 20 iki 80 metų. Savo amžių nurodžiusių respondentų atsakymai (2 proc. mokymo dalyvių savo amžiaus nenurodė) sugrupuoti į 5 intervalus (žr. 2 grafiką). Pagal amžių didžioji dalis mokymo dalyvių buvo 41–50 metų amžiaus (36 proc.) ir 51–60 metų amžiaus (32 proc.). Respondentų amžiaus vidurkis – 48 metai.

2 grafikas. Mokymo dalyvių pasiskirstymas pagal amžių (N = 6900)



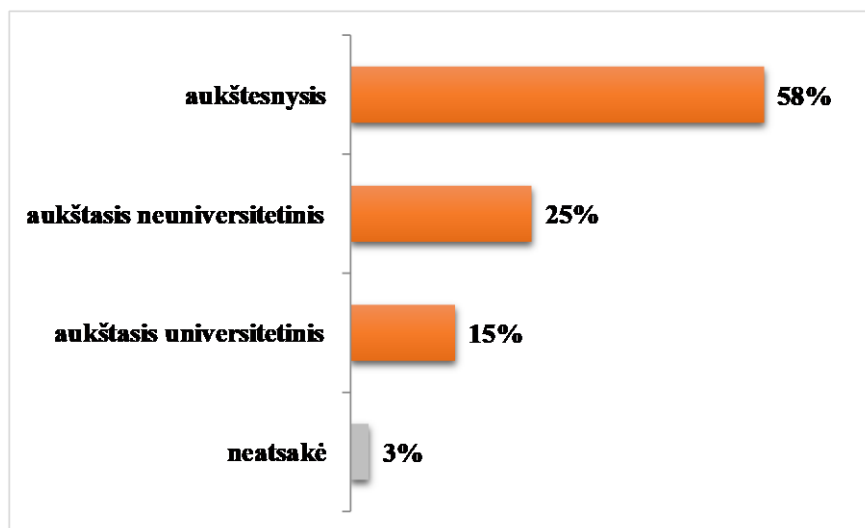
Mokymo dalyvių taip pat buvo prašoma nurodyti turimą praktinę patirtį. Atsakymai pasiskirstė nuo 0 iki 60 metų, praktinės patirties vidurkis – 24 metai (žr. 3 grafika).

3 grafikas. Mokymo dalyvių praktinė patirtis, metais (N = 6900)



2017 m. daugiau nei pusė (58 proc.) Kompetencijų centro mokymo dalyvių buvo įgiję aukštesnįjį išsilavinimą, 25 proc. – aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą. Mažiausia dalis respondentų (15 proc.) nurodė, kad buvo įgiję aukštąjį universitetinį išsilavinimą (žr. 4 grafika).

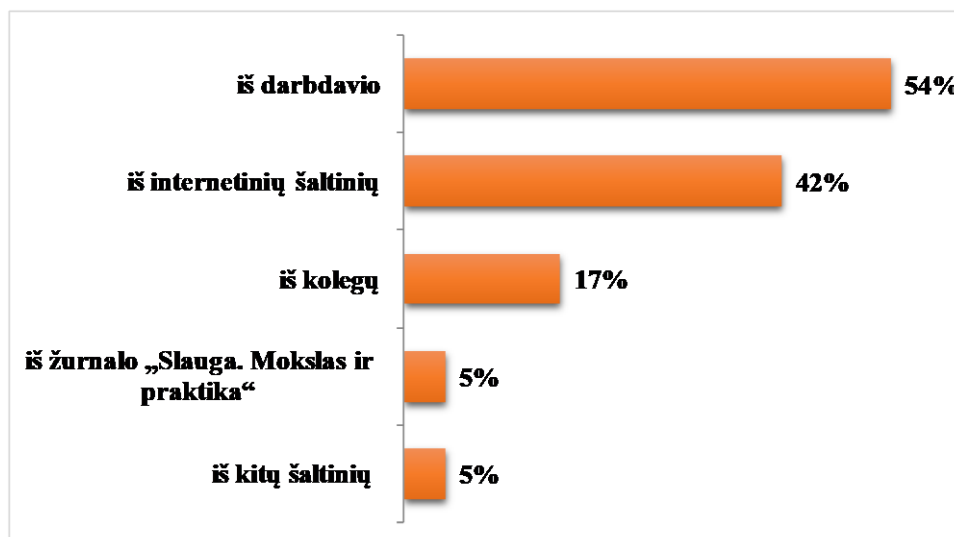
4 grafikas. Mokymo dalyvių išsilavinimas (N = 6900)



Informacija apie Kompetencijų centro organizuojamus mokymus

Siekiant išsiaiškinti, ar informacija apie Kompetencijų centro organizuojamus mokymus yra pateikiama aiškiai, respondentų buvo prašoma įvardyti, iš kur jie sužinojo apie mokymus. Išanalizavus duomenis matyti, kad pusė (54 proc.) respondentų informaciją gavo iš savo darbdavio, mažesnė dalis (42 proc.) nurodė, kad matė internete skelbiamą informaciją (žr. 5 grafiką). Kitus šaltinius įvardijo 5 proc. respondentų, pusė (52 proc.) iš jų savo atsakymą pakomentavo. Dažniausiai mokymo dalyviai teigė, kad informacijos kreipėsi į Kompetencijų centro darbuotojus („tiesiai iš Kompetencijų centro“, „apsilankiau Kompetencijų centre“, „skambinau į Kompetencijų centrą“) ar informaciją susirado patys („domėjaisi pati“, „savo iniciatyva iš kur tik galima“, „domiuosi viskuo, kas susiję su masažais“).

5 grafikas. Mokymo dalyvių atsakymų į klausimą, iš kur gaunate informaciją apie Kompetencijų centro organizuojamus mokymus, pasiskirstymas (N = 6900)



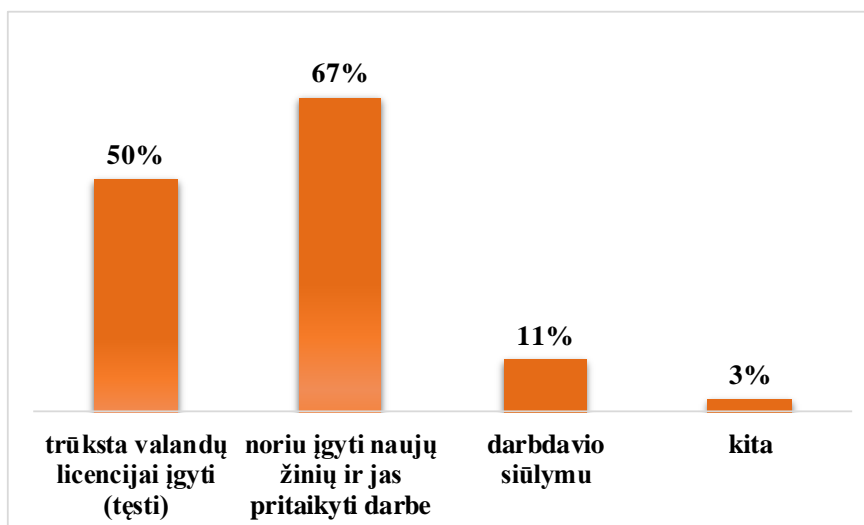
Verta paminėti, kad 87 proc. atsakiusių į klausimą „Ar informacija apie mokymo programą viešojoje erdvėje (internetiniame tinklapyje ir pan.) pateikiama aiškiai?“ teigė, kad reikalinga informacija pateikiama aiškiai, 12 proc. – su teiginiu sutiko iš dalies. 1 proc. mokymo dalyvių teigė, kad tokia informacija nesidomėjo („*niekada viešojoje erdvėje nepastebėjau*“, „*internetu aš nesidomėjau, man viską paruošė darbovietė*“) ar susidūrė su sunkumais, ieškodami reikalingos informacijos viešojoje erdvėje („*sunku rasti prašymo formas*“, „*neradau informacijos, koku būdu registruotis į kursus elektroniniu būdu*“, „*niekur neradau informacijos*“).

Kompetencijų centro organizuojamų mokymų aktualumas

Didelę įtaką apsispręsti dalyvauti Kompetencijų centro organizuojamuose mokymuose pagal profesinės kvalifikacijos tobulinimo programas turi mokymo programų temų aktualumas. 95 proc. respondentų teigė, kad temos yra aktualios, 86 proc. – sutiko, kad pasirinkta mokymo programa atitiko mokymosi poreikius ir tikslus. Mokymo dalyviai, kurių mokymosi poreikiai nebuvo visiškai patenkinti, dažniausiai teigė, kad norėtų gauti naujesnių žinių („*labai daug bazinių žinių, mažai naujovių ir praktinių pastebėjimų*“, „*visiškai nieko naujo*“, „*norėčiau, kad temos būtų aktualesnės, su daugiau naujovių <...>*“, „*elementarios žinios, nieko naujesnio*“). Mokymais nepatenkintų respondentų buvo kiek mažiau nei pusė procento (24 mokymo dalyviai).

Siekiant išsiaiškinti, kokie pagrindiniai veiksniai lemia mokymo programos pasirinkimą, respondentų buvo klausama „Kas paskatino pasirinkti šią mokymo programą?“. Dažniausiai mokymo dalyviai teigė, kad nori įgyti naujų žinių ir jas pritaikyti darbe (67 proc.), taip pat, kad renkasi valandas licencijai įgyti ar pratęsti (50 proc.). Vienas respondentas iš dešimties (11 proc.) pažymėjo, kad pasirinkti mokymo programą pasiūlė darbdavys (žr. grafiką 6).

6 grafikas. Programos pasirinkimą lemiantys veiksniai (N = 6900)



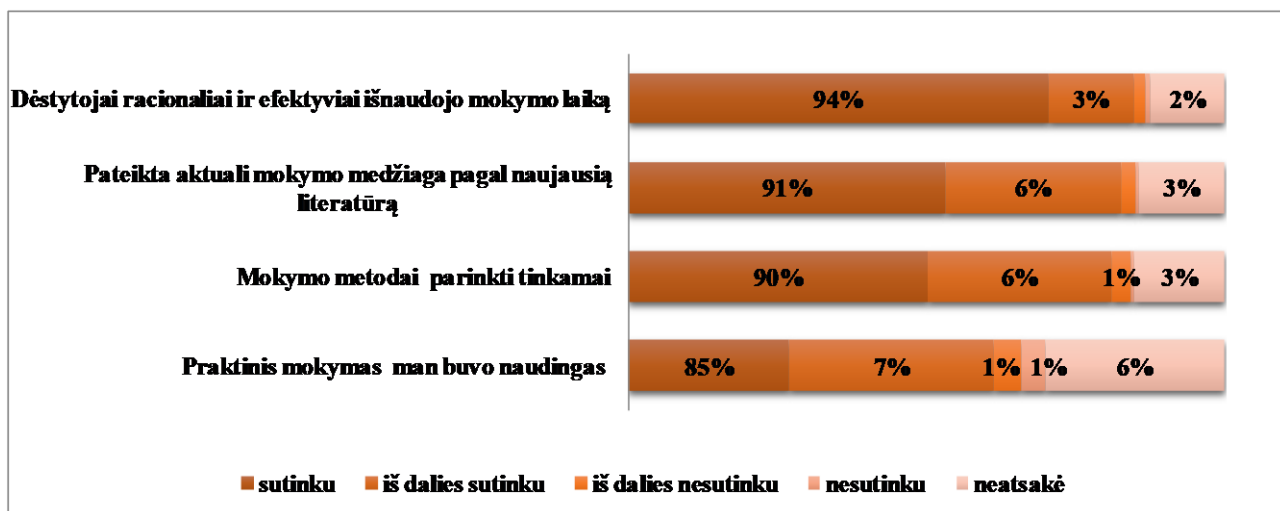
Kitus veiksnius nurodė 3 proc. respondentų. Iš gautų atsakymų matyti, kad dažniausiai mokymai buvo pasirenkami, nes jie yra privalomi („LR SAM įsakymu privaloma“, „SAM įsakymas, kuris nurodo slaugos administratoriams įgyti šią kompetenciją“, „privalomas šių žinių įgijimas“). Šie atsakymai dažniausia buvo minimi mokymo dalyvių, kurie dalyvavo mokymuose „Slaugos proceso kokybės valdymas“. Taip pat buvo minimos tokios priežastys kaip noras žinias pritaikyti asmeniniame gyvenime („serga šeimos nariai alergine liga“, „asmeninis susidomėjimas dėl poreikio padėti savo artimiesiems“, „turėjau sunkoką nėštumą ir dabar laikiuosi, tad noriu daugiau žinių ir informacijos“), pakartoti jau turimas žinias („pasikartoti žinias ir pritaikyti, jei reikės“, „sužinoti, kas pasikeitė“).

Mokymo įgyvendinimo procesas

Organizuojamų mokymų kokybei ir dalyvių poreikiams patenkinti didelę įtaką turi ne tik programos temų aktualumas, tačiau ir reikalingos informacijos apie mokymus gavimas iki mokymų pradžios, mokymų turinys, taikomi metodai bei fizinė mokymų aplinka. Išanalizavus tyrimo duomenis galima teigti, kad respondentai mokymo organizavimą vertina puikiai. 90 proc. mokymo dalyvių teigė, kad iki mokymo pradžios gavo reikalingą informaciją apie mokymo programos vykdymo vietą ir trukmę, 80 proc. sutiko, kad gavo informaciją apie programos tikslus ir numatomus rezultatus, numatomą teorinį ir praktinį mokymą, taip pat baigiamąjį vertinimą.

Panaši tendencija ir mokymo dalyvių paklausus apie programos vadovo ar dėstytojo suteiktos informacijos kiekį. 96 proc. teigė, kad mokymo pradžioje programos vadovas juos supažindino su mokymo programos tikslais ir turiniu, mokymo tvarkaraščiu. 86 proc. sutiko, kad dėstytojai mokymo pradžioje aptarė individualius mokymo dalyvių poreikius ir lūkesčius. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad dauguma respondentų teigiamai vertina mokymo turinį ir mokymo metodus (žr. 7 grafiką).

7 grafikas. Mokymo įgyvendinimo proceso vertinimas (N = 6900)



Beveik visi respondentai (97 proc.) teigė, kad mokymas prasidėjo laiku ir vyko pagal numatytą tvarkaraštį, 94 proc. sutiko, kad mokymo laikas buvo išnaudotas racionaliai ir efektyviai. Mokymo medžiagą ir parinktus metodus puikiai vertino apie 90 proc. respondentų. Jie sutiko, kad mokymo medžiaga yra aktuali ir paruošta pagal naujausią literatūrą, o taikyti metodai tinkamai parinkti pagal atskirų temų turinį ir siekiamus rezultatus. Praktinis mokymas mokymo įstaigoje ir (ar) sveikatos priežiūros įstaigoje naudingas buvo 85 proc. respondentų. Su šiuo teiginiu nesutiko ar iš dalies nesutiko mažiau nei 2 proc. mokymo dalyvių.

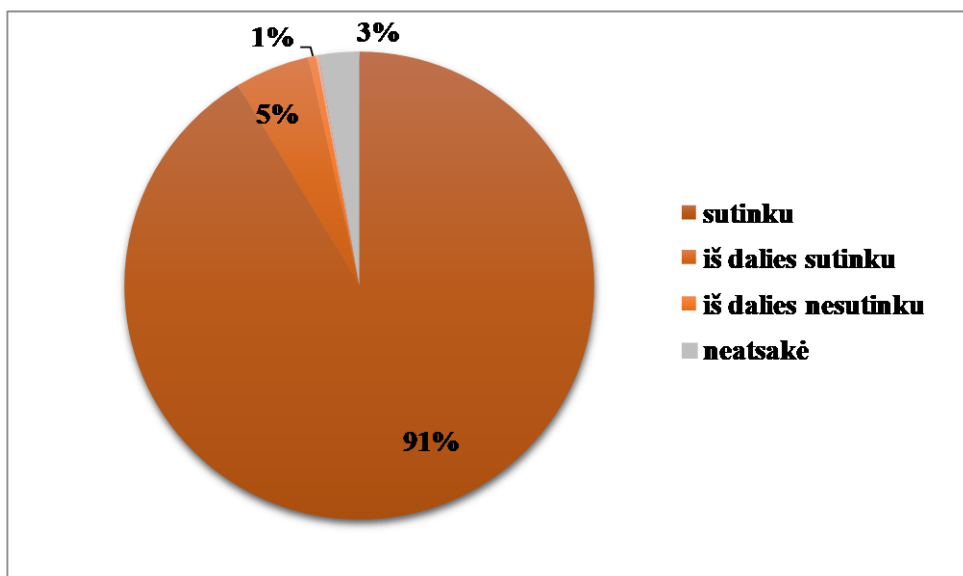
Mokymo dalyvių poreikiams patenkinti didelę įtaką turi fizinė mokymų aplinka. Mokymo dalyvių buvo prašoma įvertinti auditorijas, techninę įrangą ir vaizdines mokymo priemones. 91 proc. respondentų teigė, kad auditorija ir mokymo dalyvių skaičius grupėje yra tinkamas, mokymams skirtos įrangos ir vaizdinių priemonių paruošimas ir kiekis tenkino apie 88 proc. respondentų. Praktinio mokymo sąlygos tinkamos buvo 84 proc. respondentų.

Dėstytojų kompetencija ir mokymo kokybės vertinimas

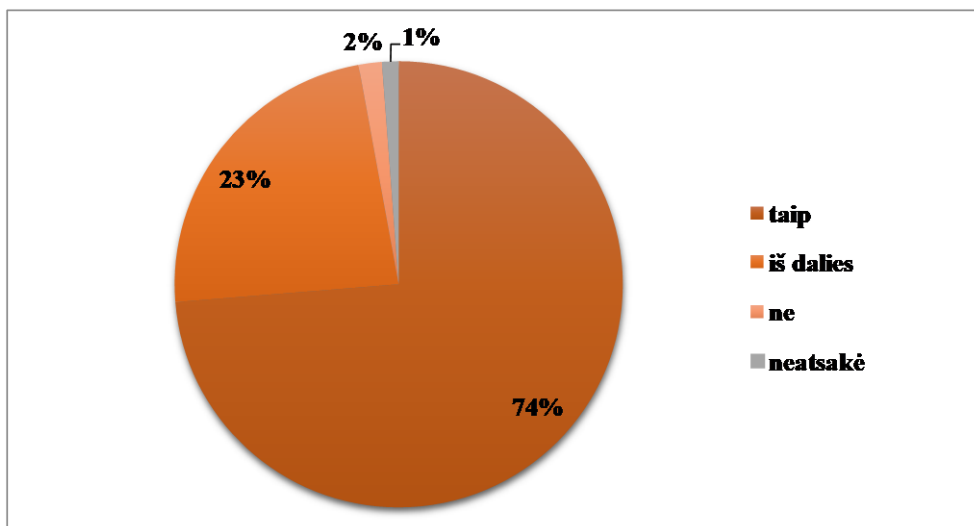
Vienas iš mokymo kokybės vertinimo rodiklių yra dėstytojų kompetencija. Mokymo dalyvių buvo prašoma įvertinti dėstytojų darbą. 91 proc. respondentų teigė, kad mokymo metu dėstytojai naudojo informacines technologijas ir kitas mokymo priemones, taip pat teorinę medžiagą siejo su praktiniais pavyzdžiais. Kiek didesnė dalis respondentų (95 proc.) sutiko, kad mokymo medžiaga buvo dėstoma aiškiai ir jie gavo išsamius atsakymus į pateiktus klausimus. Respondentų paklausus, ar jie mano, kad dėstytojai puikiai išmano savo dėstomą dalyką, su teiginiu sutiko 96 proc. mokymo dalyvių. Jie taip pat teigė, kad dėstytojai laikėsi profesinės etikos, auditorijoje mokymo metu vyravo palankus mikroklimatas.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad mokymo programos įgyvendinimo kokybe patenkinti liko 91 proc. respondentų (*žr. 8 grafiką*). 88 proc. respondentų teigė, kad mokymas atitiko jų lūkesčius. Verta paminėti, kad savo kolegoms pasirinkti Kompetencijų centro organizuojamus mokymus rekomenduoję 93 proc. mokymo dalyvių. Nerekomenduotų – mažiau nei pusė procento. Paklausti, ar įgytas žinias galės pritaikyti darbo vietoje, 74 proc. respondentų teigė, kad žinias pritaikys darbe (*žr. 9 grafiką*). Beveik ketvirtadalis (23 proc.) – žinias pritaikys iš dalies. Mokymo metu gautų žinių praktiškai pritaikyti negalės 2 proc. respondentų. Paprašyti įvardyti priežastį, jie dažniausiai minėjo, kad dirba kitoje srityje (*„ne tas darbo pobūdis“*, *„nes nedirbu pagal specialybę“*, *„mano darbai su tuo nesusiję, buvo įdomu dėl bendro išsilavinimo“*, *„atėjau dėl valandų skaičiaus ir asmeninio įdomumo. Dirbu kosmetologijos srityje ir pritaikysiu tas žinias, kurios siejasi su higienos normomis“*) ar šiuo metu nedirba.

8 grafikas. Pasitenkinimas mokymo kokybe. (N = 6900)



9 grafikas. Mokymo metu įgytų žinių pritaikymas darbo vietoje (N = 6900)



2017 m. Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centre vykusių mokymų kokybės apžvalga spausdinta žurnale „Slauga. Mokslas ir praktika“ 2018 m. Nr. 2